1 Απριλίου 2025

Αρχιεπίσκοπος Κύπρου και Νίκος Χριστοδουλίδης στα εγκαίνια του Μνημείου Ελευθερίας στον Προμαχώνα της Λευκωσίας

/ Γενικά Θέματα

Με αισθήματα συγκίνησης και εθνικής υπερηφάνειας, ο Αρχιεπίσκοπος Κύπρου κ.κ. Γεώργιος και ο Πρόεδρος της Κυπριακής Δημοκρατίας, Νίκος Χριστοδουλίδης, εγκαινίασαν, την Κυριακή 30 Μαρτίου, το Μνημείο Ελευθερίας στον Προμαχώνα της Λευκωσίας, τιμώντας τους ήρωες του Απελευθερωτικού Αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-1959.

Στον χαιρετισμό του, ο Πρόεδρος έκανε λόγο για «τον πιο αγνό αγώνα του Κυπριακού Ελληνισμού», σημειώνοντας πως ολόκληρος ο λαός –άνδρες, γυναίκες, μαθητές, εργάτες, αγρότες, μορφωμένοι και απλοί άνθρωποι– εξεγέρθηκε εναντίον της βρετανικής αποικιοκρατίας, διεκδικώντας την ελευθερία και την ένωση με την

Ελλάδα.

Ο κ. Χριστοδουλίδης υπενθύμισε τη συμβολή του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και του Γεώργιου Γρίβα Διγενή στον απελευθερωτικό αγώνα και μνημόνευσε τους αγωνιστές που πότισαν με το αίμα τους τα χώματα της Κύπρου. «Τίποτα δεν κερδίζεται χωρίς αγώνες, χωρίς πίστη, χωρίς θυσίες», τόνισε χαρακτηριστικά.

Αναφερόμενος στη δημιουργία του Μνημείου, ο Πρόεδρος εξήγησε πως το έργο του γλύπτη Ιωάννη Νοταρά ανεγέρθηκε με πρωτοβουλία του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, αλλά δεν κατέστη δυνατό να αποκαλυφθεί το 1974 λόγω του πραξικοπήματος και της τουρκικής εισβολής. Το 1987 η Βουλή το αναγνώρισε ως το «Μνημείο Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959», ενώ το 1995, ο Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α’ τοποθέτησε αναμνηστική πλάκα προς τιμήν των αγωνιστών.

Ολόκληρος ο χαιρετισμός του Νίκου Χριστοδουλίδη

Αισθήματα συγκίνησης και υπερηφάνειας μάς κατακλύζουν κάθε φορά που τιμούμε τον ανεπανάληπτο απελευθερωτικό αγώνα της ΕΟΚΑ 1955-59, τον πιο αγνό αγώνα του Κυπριακού Ελληνισμού, του περήφανου λαού μας, ο οποίος εξεγέρθηκε εναντίον της πανίσχυρης βρετανικής αυτοκρατορίας με διακύβευμα το ύψιστο αγαθό της ελευθερίας, της αυτοδιάθεσης, της ένωσης με τη μητέρα Ελλάδα.

Τέτοιες μέρες, πριν από επτά ολόκληρες δεκαετίες, άνδρες και γυναίκες, μαθητές και μαθήτριες, έφηβοι, ηλικιωμένοι, αλλά και ανήλικοι, μορφωμένοι και

αναλφάβητοι, εργάτες, αγρότες, εκπαιδευτικοί, κλήρος και λαός δημιούργησαν απ’ άκρου εις άκρον της Κύπρου ένα ανθρώπινο κύμα που κανένας, μα κανένας δεν μπορούσε να τιθασεύσει.

Πολύ γρήγορα αυτός ο πηγαίος ξεσηκωμός, που τελούσε υπό την πολιτική καθοδήγηση του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου και τις διαταγές του Στρατηγού Γεώργιου Γρίβα Διγενή, έγινε γνωστός στα πέρατα της οικουμένης. Στα τέσσερα χρόνια που ακολούθησαν, τα κρατητήρια των αποικιοκρατών σε όλη την Κύπρο γέμισαν από αγνούς πατριώτες που το μόνο τους αδίκημα ήταν ότι φώναζαν και αγωνίζονταν για την ελευθερία. Τα χώματα της Κύπρου ποτίστηκαν με το ηρωικό αίμα των αγωνιστών μας που υπήρξαν απόλυτα συνεπείς με τον όρκο που έδωσαν για Ένωση της Κύπρου με την Ελλάδα.

Κυρίες και κύριοι,

Ο χώρος, στον οποίο συγκεντρωθήκαμε σήμερα είναι ταυτισμένος με εκείνο τον ανεπανάληπτο αγώνα. Στις γειτονιές αυτές ηχούν ακόμη οι φωνές των αγωνιστών. Το αποτύπωμά τους παραμένει εμφανές στο χώμα που πότισαν με το δάκρυ και το αίμα τους. Και στους τοίχους διακρίνονται τα συνθήματα που έγραφαν με κίνδυνο τη ζωή τους, ανήλικοι τότε μαθητές και μαθήτριες. Τους μνημονεύουμε όλους και όλες, και τους οφείλουμε παντοτινή ευγνωμοσύνη, σεβασμό και αγάπη. Πάνω από όλα, όμως, τους οφείλουμε το χρέος να θυμόμαστε ότι τίποτα, μα τίποτα δεν κερδίζεται χωρίς αγώνες, χωρίς πίστη, χωρίς θυσίες.

Παρά την αθέτηση της υπόσχεσής τους για αυτοδιάθεση των Κυπρίων, οι αποικιοκράτες υποχρεώθηκαν, γιατί όντως υποχρεώθηκαν, να εγκαταλείψουν την πατρίδα μας και να συσταθεί η Κυπριακή Δημοκρατία. Και αυτό ήταν το κορυφαίο επίτευγμα εκείνου του θρυλικού Αγώνα. Η Κυπριακή Δημοκρατία που μέχρι σήμερα αποτελεί τη σημαντικότερη κατάκτηση τούτου του λαού, το πιο ισχυρό διαπραγματευτικό μας όπλο στην προσπάθεια για απελευθέρωση και επανένωση της πατρίδας μας.

Η φετινή 70η επέτειος από την ελληνική επανάσταση στην Κύπρο, από την εξέγερση του 1955 συμπίπτει με τη συμπλήρωση 65χρόνων από την ανακήρυξη του ανεξάρτητου κυπριακού κράτους. Αυτά τα δύο κορυφαία ορόσημα της σύγχρονης Ιστορίας του τόπου μας είναι οι φάροι που ορίζουν την πορεία του λαού μας για ελευθερία, για δημοκρατία, για δικαιοσύνη και προκοπή.

Το μνημείο που θα εγκαινιάσουμε επισήμως σε λίγο, πολλά χρόνια μετά την ανέγερσή του, είναι ο σιωπηλός μάρτυρας των δραματικών γεγονότων που σημάδεψαν τη χώρα μας τις τελευταίες δεκαετίες.

Αυτό το εξαιρετικό δημιούργημα του γλύπτη Ιωάννη Νοταρά ανεγέρθηκε με πρωτοβουλία του Πρώτου Προέδρου της Κυπριακής Δημοκρατίας Αρχιεπισκόπου Μακαρίου προς τιμήν του ένδοξου απελευθερωτικού αγώνα. Οι ανθρώπινες φιγούρες-μπρούτζινα αγάλματα του έργου απεικονίζουν τον ιερέα, τον δάσκαλο, τη μητέρα, την κόρη, τους αγωνιστές της ΕΟΚΑ. Και στο υψηλότερο επίπεδο, στην προμετωπίδα του έργου διακρίνεται η Ελευθερία.

Ο Αρχιεπίσκοπος Μακάριος θα τελούσε τα αποκαλυπτήρια του Μνημείου το 1974, δυστυχώς, όμως, το προδοτικό πραξικόπημα και η βάρβαρη τουρκική εισβολή δεν επέτρεψαν κάτι τέτοιο. Χρόνια αργότερα, το 1987, η Βουλή των Αντιπροσώπων το αναγνώρισε ως το «Μνημείο Αγώνα ΕΟΚΑ 1955-1959».

Πριν από 30 χρόνια, με την ευκαιρία της 40ής επετείου από την έναρξη του Απελευθερωτικού Αγώνα, ο διάδοχος του Αρχιεπισκόπου Μακαρίου, Αρχιεπίσκοπος Χρυσόστομος Α’, αποκάλυψε αναμνηστική πλάκα που αναφέρεται στη δημιουργία και αφιέρωση του Μνημείου της Ελευθερίας. Ο μακαριστός Αρχιεπίσκοπος είπε τότε, μεταξύ άλλων, ότι το μνημείο αυτό στήθηκε «προς τιμή και διαφύλαξη της μνήμης όλων εκείνων που έχυσαν και τη στερνή ρανίδα του αίματός τους στον Απελευθερωτικό μας Αγώνα του 1955-‘59, για να ποτίσουν το μαραμένο και βυθισμένο σε χειμερία νάρκη δένδρο της ελευθερίας, ώστε να πετάξει κλάδους θαλερούς και να φέρει εύχυμους καρπούς. Στήθηκε προς τιμή και μνήμη εκείνων που έπεσαν ηρωικά στη μάχη, αλλά και όλων εκείνων που ψάλλοντας και τραγουδώντας ανέβηκαν στο ικρίωμα της αγχόνης, για να ζήσουμε όλοι εμείς ελεύθεροι και προς τιμή ακόμη εκείνων που, αν και η δόξα αφαίρεσε το στεφάνι του ηρωικού θανάτου, αγωνίσθηκαν, όμως, με όλα τα μέσα που διέθεταν, με αυτοθυσία και αυταπάρνηση, για τα ίδια ιδανικά: Για την πίστη, για την πατρίδα, για την ελευθερία».

Κυρίες και κύριοι,

Έχοντας το τιμητικό προνόμιο να εκπροσωπώ τον κυπριακό λαό, αισθάνομαι το βαρύ φορτίο της ευθύνης να παραδώσουμε στις επόμενες γενιές μια πατρίδα μεγαλύτερη από αυτή που παραλάβαμε, μια πατρίδα ελεύθερη, χωρίς στρατό κατοχής, χωρίς συρματόπλεγμα.

Πολύ λίγα μέτρα από εδώ βρίσκονται τα φυλάκια του τουρκικού κατοχικού

στρατού σαν εφιαλτική υπόμνηση της τουρκικής εισβολής και πέραν του μισού αιώνα παράνομης κατοχής της πατρίδας μας.

Και από τον ιστορικό τούτο χώρο, θέλω να στείλω το μήνυμα ότι θα εξαντλήσω κάθε δυνατότητα, ώστε το τάμα ζωής των προγόνων μας για ελευθερία να εκπληρωθεί και να δούμε επιτέλους τη χώρα μας ελεύθερη και επανενωμένη.

Εργαζόμαστε μεθοδικά και εντατικά, για να αξιοποιήσουμε και την παραμικρή χαραμάδα ελπίδας, ώστε να δημιουργήσουμε τις προϋποθέσεις, για να θέσουμε το Κυπριακό σε τροχιά διαπραγμάτευσης που θα οδηγήσει στην απελευθέρωση, στην επανένωση, στην οριστική λύση.

Κλείνω, επισημαίνοντας ότι το Μνημείο της Ελευθερίας που εγκαινιάζουμε σήμερα δεν έχει μουσειακή υπόσταση. Είναι κομμάτι της ζώσας Ιστορίας μας, ένα ζωντανό δημιούργημα, φτιαγμένο με τα υλικά της κυπριακής φύσης, αφιερωμένο στον ανιδιοτελή αγώνα των γονιών μας, των παππούδων και των γιαγιάδων μας που έκαναν ό,τι μπορούσαν, για να είμαστε σήμερα εμείς ελεύθεροι, για να υπάρχει σήμερα Κυπριακή Δημοκρατία.

Σε λίγο παραδίδουμε και επισήμως αυτό το ιστορικό Μνημείο στον κυρίαρχο λαό μας, με τη βεβαιότητα ότι θα θυμίζει σε όλους μας τις αρετές που κληρονομήσαμε από τους προγόνους μας, αλλά πολύ περισσότερο και την υποχρέωση που έχουμε να τις κληροδοτήσουμε στην επόμενη γενιά σε μια απελευθερωμένη πατρίδα.

Χρόνια Πολλά στους απανταχού Έλληνες.

ΕΓΚΑΙΝΙΑ
ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
30.3.2025

HD
HD

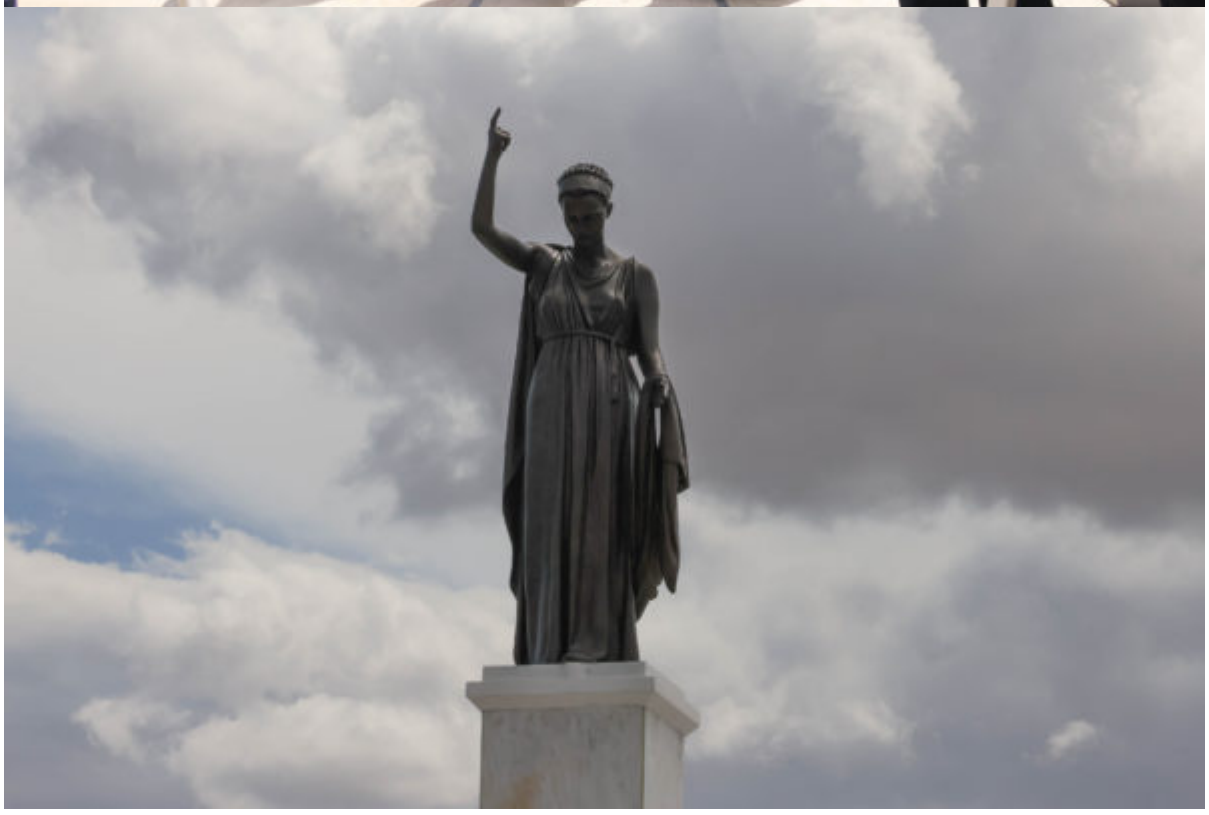

ΛΟΚ

ΕΓΚΑΙΝΙΑ

ΕΓΚΑΙΝΙΑ
ΜΝΗΜΕΙΟΥ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ
30.3.2025

ΘΑΝΑΤΩΘΕΝΤΕΣ
ΣΤΗ ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΒΑΣΑΝΙΣΤΗΡΙΩΝ
ΕΓΚΑΙΝΙΑ
30.3.2025

ΤΟΥ ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ
ΤΗΣ ΕΟΚΑ 1955 - 1959
ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΙΙΙ
ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΓΡΙΒΑΣ - ΔΙΓΕΝΗΣ

ΘΕΡΩΤΙΚΟΥ ΑΓΩΝΑ
955 - 1959
ΜΑΚΑΡΙΟΣ ΙΙΙ
ΓΡΙΒΑΣ - ΔΙΓΕΝΗΣ

Φωτογραφίες: .presidency.gov.cy